

Комітет Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової та
митної політики

Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроекту № 10257

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства, розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил» (реєстр. № 10257), поданий Кабінетом Міністрів України.

Проектом Закону, відповідно до пояснювальної записки, пропонується узгодити положення розділу XVIII Митного кодексу України (далі – Кодекс) з останніми змінами до інших його структурних одиниць, переглянути підходи до застосування адміністративних стягнень за порушення митних правил, запровадити більш гнучкий механізм притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, а також впровадити сучасні європейські практики у сфері боротьби з митними правопорушеннями у діяльність митних органів України.

У проекті Закону виявлено окремі положення, що містять корупціогенні фактори.

По-перше, проект Закону надає посадовим особам митних органів широкі дискреційні повноваження щодо тимчасового вилучення будь-яких товарів і транспортних засобів під час здійснення процесуальних дій у справі про порушення митних правил.

Змінами до частини першої статті 511 Кодексу встановлюється можливість тимчасово вилучати товари, у тому числі транспортні засоби особистого

користування, транспортні засоби комерційного призначення, – як безпосередні предмети порушення митних правил, а також товари, транспортні засоби комерційного призначення та відповідні документи, необхідні як докази у справі про порушення митних правил.

При цьому проект Закону не передбачає чітких підстав для прийняття рішення щодо вилучення майна, яке не є безпосереднім предметом правопорушення.

По-друге, проектом Закону фактично скасовується строк давності для притягнення до адміністративної відповідальності за порушення митних правил після закриття кримінального провадження.

Змінами до статті 467 Кодексу пропонується, що у разі закриття кримінального провадження, але за наявності в діях правопорушника ознак порушення митних правил, адміністративні стягнення за порушення митних правил можуть бути накладені не пізніше ніж через три місяці з дня отримання митним органом або судом матеріалів про таке порушення. При цьому виключається чинна норма, відповідно до якої, у таких випадках, особа може бути притягнута до адміністративної відповідальності не пізніше ніж через два роки з дня вчинення правопорушення.

Скасування строку давності для притягнення до адміністративної відповідальності виключно за порушення митних правил є непропорційним, оскільки такий підхід застосовується у разі засудження у особливо тяжких злочинах. Відтак строк притягнення до адміністративної відповідальності, у разі закриття кримінального провадження, може бути продовжений, але такий строк має бути чітко визначений в законі.

По-третє, проект Закону пропонує звільнити від відповідальності за вчинення ряду митних порушень, пов'язаних із ввезенням транспортних засобів, у разі передачі таких транспортних засобів для потреб Збройних Сил України, іншим військовим формуванням та державним органам, зокрема військовим адміністраціям.

Новим пунктом 9-30 розділу XXI Прикінцеві та перехідні положення Митного кодексу України пропонується встановити, що вчинення порушень митних правил, передбачених частиною четвертою статті 469, статтями 470, 481 та 485 Митного кодексу України, у зв'язку з передачею для потреб Збройних Сил України, деяким іншим військовим формуванням та державним органам транспортних засобів особистого користування, ввезених на митну територію України в митних режимах транзиту або тимчасового ввезення під час дії в Україні воєнного стану, не тягне за собою адміністративної відповідальності, передбаченої цим Кодексом, за умови документального підтвердження факту такої передачі.

Однак стаття 485 Митного кодексу України передбачає відповідальність за заявлення в митній декларації з метою неправомірного звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру неправдивих відомостей щодо істотних умов зовнішньоекономічного договору, країни походження, відправника та/або одержувача товару, неправдивих відомостей, необхідних для визначення коду товару та його митної вартості, та/або надання з цією ж метою митному органу документів, що містять такі відомості, або несплата митних платежів у строк, встановлений законом, або інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів, а так само використання товарів, стосовно яких надано пільги щодо сплати митних платежів, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги.

Відтак легалізується схема ухилення від відповідальності за встановлене заявлення неправдивих відомостей, чи використання транспортного засобу в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано пільги шляхом фіктивної передачі транспортних засобів для потреб Збройних Сил України, інших військових формувань та державних органів, зокрема військових адміністрацій.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 03 грудня 2024 року (протокол № 173) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань адміністративної відповідальності за порушення митних правил» (реєстр. № 10257) **в частині зазначених норм не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

